BIBLIOTHEQUE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL
INDOCHINE

NAM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THU 2577 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY CHỦ NHẬT 18 OCTOBRE 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4218

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI	Pour les autres localités du Tonkin et les autres pays de l'Indochine	Hors de l'Indochine
Một năm.	6$00	6$90	6$30
Các tháng sáu.	3$00	3$50	3$30
Ba tháng.	1$50	1$75	1$65
Một tháng.	0$50	0$60	0$55

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một lời cảnh-cáo cho dân-tộc mình

Vừa dây có một vị qui-quan diễn-thuyết ở nhà hội Tri-trí Hà-nội, nói cái cớ nước ta sở dĩ kém hèn là vì người trong nước phần nhiều túng đói, mà cái cớ người mình sở dĩ túng đói là vì trong nước cái số người phân-thực quá nhiều, lời nói ấy thật là một lời cảnh-cáo rất có ích cho người mình, thật là nói được thâm trúng cái bệnh-căn nghèo khổ của dân-tộc mình, ta cũng nên tự biết cái bệnh-căn của ta mà tìm cái phương thuốc đổi chứng cho khỏi mới được.

Ôi! Một nước rộng đất rộng, vật-sản nhiều như nước ta thì không có lẽ nào lại đến thành ra một dân túng đói được, nhưng cứ cái tình hình hiện thời mà xét, thì trong một thành phố người mình không có mấy cái công-xưởng lớn, không được mấy cái biệu buôn ta, trong một làng trăm nhà chưa có một nhà dư ăn dư tiêu, mười người chưa được một người khỏi túng khỏi thiếu, dù có thêm miệng đi nữa cũng không thể cải được là dân không đói, nước không nghèo. Vậy thì cái nguyên-nhân nghèo đói đó bởi đâu? chẳng là bởi tại cái số người phân thực quá nhiều thì còn có cái nguyên-nhân gì trọng yếu hơn nữa!

Thật thế, tiên-thánh ta cũng đã dạy. Người kiếm ra nhiều, người ăn hại it thì của mới hòng dư; cái đại-đạo sinh-tài đến thế là chí-lý muôn đời bất dịch; cổ kim đông tây những nhà sinh-kế-học nói đến cái thuật thực sản hưng nghiệp cũng không ra ngoài được cái lẽ ấy mà tìm ra có phương pháp gì thần diệu hơn, một người mà siêng làm bớt tiêu thì người ấy không bao lâu mà có vốn; một nhà mà nhiều người làm ra tiền, it người ngồi ăn hại, thì nhà ấy không mấy chốc mà nổi lưng; một nước cũng vậy, toàn số người trong nước, dù người sinh ra lợi, người không sinh ra lợi cũng phải ăn, phải mặc, phải tiêu dùng đến cái của mà thổ-địa trong nước sản ra, nhân-lực trong nước làm ra; bởi có người sinh lợi nhiều, thì thổ-địa mới sản ra được nhiều, nhân-lực mới làm ra được nhiều, mà cái của trong nước mới một ngày một thêm phong-phú, dân nhờ thế mà thịnh, nước nhờ thế mà giàu; trái thế thì làm sao cho nước khỏi nghèo, dân khỏi đói.

Theo cái nguyên-tắc sinh-kế-học, thì phàm của-cải sinh ra bởi có ba cái nguyên-tố: một là ruộng đất, hai là tư-bản, ba là lao-lực, ba cái ấy tương-tế mà của cải sinh ra. Song, cũng là một miếng đất, ở trong tay người văn-minh thì là kỹ-hóa, ở trong tay người man-mọi thì là thạch-điền. Sao vậy? Người văn-minh biết lợi dụng tư-bản và lao-lực để khai-thác lợi-nguyên, người man-mọi tuy có tư-bản, có lao lực mà cũng không dùng được việc gì. Thế nào là lợi-dụng tư-bản, và lao-lực? Nghĩa ra đem dùng ra để rồi về sau lại thu về được, đến lúc lại thu về được thì tất có thêm một phần lợi, mỗi lần dùng đến tư-bản, dùng đến lao-lực là thêm một lần lời, đó là cái lẽ làm nên giàu có vậy.

Thử cứ đem so sánh hai cái tư-bản, hai cái lao-lực năm thứ nhất cũng bằng nhau nhau, một đẳng sinh lợi nhiều, tiêu phí it, một đẳng sinh lợi it tiêu phí nhiều, đến sang năm thì thấy hơn kém khác nhau một phần với bốn phần, sang năm nữa thì hơn kém khác nhau đến một phần với mười sáu phần, lại sang năm nữa thì hơn kém khác nhau đến một phần với sáu mươi bốn phần. Ấy cái số tăng giảm gớm-ghê đến như thế. Cái lẽ ấy nói về lao-lực thì còn khó hiểu, chứ nói về tư-bản thì ai cũng nghe ra ngay: như có một nghìn đồng bạc vốn, năm nay sinh lợi ra được một nghìn năm trăm đồng, nếu cái số tiêu phí trong một năm chỉ hết có ba trăm đồng thì đến sang năm thêm được cái số tiền tiêu thừa hợp với vốn thành là một nghìn hai trăm đồng mà sinh lợi ra thành được một nghìn tám trăm đồng, sang năm nữa thêm được cái số tiền tiêu thừa hợp với tiền vốn thành là một nghìn năm trăm đồng mà sinh lợi ra thành được linh hai nghìn hai trăm đồng rồi vậy; nếu cái số tiêu phí mà hết đến bảy trăm đồng, thì đến sang năm tiền vốn chỉ còn tám trăm đồng mà sinh lợi ra chỉ thành được một nghìn hai trăm đồng, sang năm nữa lại tiêu xâm vào vốn, tiền vốn chỉ còn năm trăm đồng mà sinh lợi ra chỉ thành được linh bảy trăm đồng mà thôi; cùng một nghìn đồng bạc mà trong ba năm một đẳng thành ra được linh hai nghìn hai trăm đồng, một đẳng tiêu đến gần hết, tỷ-lệ hơn kém rành rành như vậy; cái số tiêu phí mà quá cái số sinh lợi, nguy biết là dường nào!

Tư-bản lao-lực trong một nước có bao nhiêu thì cái số sinh sản cũng chỉ có bấy nhiêu, người phân thực nhiều thì cái số tiêu phí tất quá cái số sinh-sản, thế tất phải xâm thực đến tư-bản mà không còn đủ cung-dưỡng cho lao-lực, thành ra tư-bản lao-lực trong nước cứ một ngày một hao mòn, nước không nghèo dân không đói sao được.

Muốn cho nước khỏi nghèo, dân khỏi đói, phải cầu sao cho trong nước người sinh lợi nhiều, người phân thực ít. Xin quốc-dân ta ai nấy đều trước hết tự xét thân mình đứng làm người phân thực, lại răn bảo nhau cho ai nấy đều biết phân thực là sỉ, xúm nhau dụng-đức nên công nảy việc khác để ăn sáp những người phân thực, chỉ đường dẫn lối cho được có công ăn việc làm, biến thành ra người sinh lợi cả, không một người nào ăn không, không cái lợi nào bỏ sót, dân việc gì đến nỗi đói, nước việc gì đến nỗi nghèo.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 15 Octobre 1925

Cuộc hội-nghị của đảng cấp-tiến và xã-hội cấp-tiến

Cuộc hội-nghị của đảng cấp-tiến và đảng xã-hội cấp-tiến khai-nghị sáng hôm nay ở Nice, do M. Herriot chủ tọa. MM. Painlevé, Caillaux, De Monzie, Schrameck, Hesse, Borel, Delbos, Darafour, Durand đến dự cuộc đại hội-nghị ấy.

Cuộc hội-nghị Locarno

Hội đồng họp kỳ thứ hội-đồng thứ tư đã ưng chuẩn các khoản trong hiệp-ước bảo-rôn. Sau bàn đến các giao-ước trọng-tài. Hội-đồng mời các đại biểu của Ba-lan và của Tchécoslovaquie đến dự hội-đồng, để nghe lời của các nhà pháp-luật trần thuyết về các bản dự-án giao-ước trọng-tài của nước Đức với nước Pháp, của nước Đức với nước Bỉ. MM. Denès và Skrzynski cũng trình bày về công việc các ông điều-đình với các đại-biểu nước Đức. Hội-đồng định các kỳ hội-đồng sau này về vấn-đề trái-khoản và tuyên bố các giao-ước hiện đã đệ trình hội-đồng.

Có lẽ ngày thứ bảy này, hội-đồng sẽ làm xong công việc.

Đảng cộng-sản ở nước Anh

Sở cảnh sát có bắt ở Londres sinh viên lĩnh-tụ đảng cộng sản, can về tội xui giục quân lính bất tuân thượng lệnh. Sở cảnh-sát lại đi khám các nơi, thì lại có bắt mấy người ở các tỉnh.

Việc nước Nhật-bản

Có tin rằng nước Nhật sẽ khuyến bãi dẫn cái quyền lãnh-sự tài-phán ở ở Trung-hoa. Song Trung-hoa phải cho phép người ngoại-quốc rội trong địa hạt Trung-hoa, được tự do muốn ở đâu thì ở, và công-nhận các bản giao-ước thương-mại về Nam Mãn-châu.

Ngày hôm nay nước Nhật lại gửi một số vàng thứ ba nữa đến Hoa-kỳ là 3 triệu viên.

Ngày hôm nay phi-hành-gia Pinedo, lại khởi hành ở Kasumigama đi Rome qua Á-châu.

Ngày hôm nay đại-sứ Matsui khởi-hành ở Nhật đi Londres, qua đường Vancouver.

Việc nước Hoa-kỳ

Công-ty ô-tô Dodge, mưu việc bán chịu, mà có công-ty bảo-hiểm đảm lĩnh cho.

Các hội Liên-hiệp thợ thuyền Hoa-kỳ sắp vận-động để thi-hành một cái chính-sách mới về liên công.

Lính thủy Hoa-kỳ đẹp xong loạn ở Panama.

Quan tổng-thống Coolidge gửi giấy khắc các nước nợ nước Hoa-kỳ.

(Indopacifique)

Chiến-sự ở Maroc

Quân lính tạm nghỉ, không khai thế-công và đóng chắc chắn ở các đồn. Ở khắp mặt trận có nhiều dân phản kháng đến xin đầu hàng.

Quân Pháp đánh đuổi những quân phản kháng lên vào miền Sania-amjet.

Một tay võ-sĩ tự thế

Võ sĩ Sandow (nước Anh) trước đây, rồi tặng là người khỏe nhất thế-giới, tự thế năm nay 58 tuổi. Nó lên thà đoạn của võ sĩ khắp thế-giới đều biết, đại khái như thay đổi mà vác trên vai một cái đàn *piano* trên có 8 người ngồi, một con ngựa có người cỡi, hay là ba con ngựa một lúc.

(Havas)

CÁI CHÍ MẠO HIỂM CỦA NGƯỜI ÂU-CHÂU

Ở Bristol (nước Anh) có tin rằng tàu Newsun mới chở về đấy một người đàn ông và con gái người ấy lên 16 tuổi. Hai cha con người ấy dùng một cái tàu nhỏ mưu việc vượt bể từ Peymouth đến Nouvelle Zélande. Khi tàu nhỏ ấy bị đắm ở cửa hải-cảng Carminha, hai cha con bị gió bão vỗ ra ngày giới ở vũng Biscaye.

Hai cha con nói may mai lại rủ mưu cuộc khác cho thành công.

Việc Trung-hoa

Cuộc tư-pháp điều-tra

Cuộc tư-pháp điều-tra của ta nước sẽ mở ngày 7 octobre này để khai hội ở Thượng hải. Đến dự hội có hơn 3 trăm người. Người Trung-hoa đến dự cuộc ta được hai chục người, xem vậy đủ biết ý-kiến người Trung-hoa hoàn-toàn phản-đối cuộc điều tra ấy.

Tin Tử-thụ-Trạnh

Ngày 7 octobre Tử-thụ-Trạnh đã cùng các thuộc-viên từ bệt nước Pháp sang Mỹ. Từ định ở nước Nhật và nước Mỹ hai tháng rồi mới về nước.

Một bọn phiến-loạn

Ngày 6 octobre chính-phủ chấp-chính đã đè xét được một bọn đảng nhân phái Trực-lệ là Trương-anh-Hoa, Ngô-cảnh-Liêm, Trương-chí-Đàm, Lưu-vĩnh-Khiêm đặt một cơ-quan bí mật ở Vũ hán để ngầm mưu việc phiến loạn, nên đã đệ cho Tiêu-đốc-Nam đốc-quân Hồ-bắc kịp rã bắt bọn đó và cách hết quan chức.

Cuộc quan thuế hội-nghị

Các viên công sứ trú ở ngoại quốc là bọn Tử-thụ-Trạnh, Vương-sủng-Huệ, Châu-triệu-Sâm có điện về chính-phủ Bắc-kinh xin hết sức tranh lấy quyền tự-chủ quan thuế, không kẻo 5, 7 °/. Nếu tham quá lợi nhỏ thì bị hại vô cùng.

Một bức thư của Phùng-ngọc-Tường

Phùng-ngọc-Tường có gửi đăng Đoàn-kỳ-Thụy một bức thư đại nói Phùng xin hết sức giữ hòa-bình. Phùng lại có phàn nàn cuộc nội loạn mãi không thôi, chỉ vì bọn võ nhân vẫn chấp nê không tỉnh ngộ vậy.

(Dịch báo tàu)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi nhờ quí-báo chỉ bảo cho tôi việc sau này thì tôi được đội ơn lắm.

Anh cả tôi không có con, nay mất đi có để lại một cái nhà, nhưng anh tôi lúc sinh thời nợ nhiều lắm, nếu bây giờ tôi nhận cái gia tài ấy thì tôi có phải trả nợ cho anh tôi không? Mà không muốn trả nợ thì phải làm thế nào xin ngài chỉ bảo cho.

LỜI ĐÁP. — Nếu ông nhận gia tài của anh ông, thì tạo nhiên nợ của anh ông, ông phải trả cả. Nếu không muốn trả thì phải từ chối đừng nhận gia tài, nhưng từ chối thì phải có giấy.

Giấy ấy phải làm tại bản hàng làng chỉ, đại khái như sau này:

« Tôi tôi là, làm nghề gì, xã, tổng, huyện, tỉnh, từ chối không có nhận tài sản của anh tôi tên là.... mất tại.... ngày.... tháng.... năm.... ».

Giấy ấy ông phải ký tên và phải có chữ ký của lý-trưởng và hai người ký-bảo trong làng làm chứng, một bản ông giữ lấy và một bản thì ông giao cho thư ký hương-hội làng ông.

Nếu các chủ nợ anh ông có đòi tiền ông thì ông đã có cái tờ khai kia làm chứng rằng ông đã từ chối không nhận các tài sản của anh ông.

Ph. h.-L.

Tự do diễn đàn

Việc thương-mại của ta ngày nay thế nào?

Muốn trả lời cái vấn đề này cho tường-tận phân-minh thì thực là khó khăn quá. Chẳng có thể bảo thịnh, chẳng có nhẽ bảo suy. Ừ thì bảo rằng suy, thì làm sao trong vòng 15 năm nay lại phát khởi bao nhiêu công tượng xưởng thợ kia? Đường ngoài trông cũng có vẻ phát-đạt chấn-hưng lắm. Mà nói rằng thịnh, thì sao hội này tan, xưởng kia vỡ? nay cửa hàng này lịch-kỳ, mai hiệu kia bán đồ đấu giá, thực phân vân chẳng biết thế nào là đúng mà nói quyết một lời cho xác đáng.

Nay theo thiển kiến của kỳ giả quan sát thì đường thương-mại của nước nhà, thực cũng có bề chấn-hưng được ít nhiều, không đến nỗi như mươi lăm hai mươi năm về trước nữa.

Ấy nói thì nói vậy, nhưng so sượng với người ngoại-quốc họ cho mình là « mẹ hát con reo. » Phàm việc gì cũng thế, mình thường không thể nào mà xét đoán đúng cho mình được, còn phải đợi người ngoài bình-phẩm thì mới biết được cái lay cái dở của mình.

Người Âu-châu bảo người mình không có khiếu về đường thương-mại, tự xưa đến nay bao nhiêu lợi-quyền thương mại vẫn để rỉ lọt ra người ngoài (nhất là người Hoa kiều) còn những việc buôn tháng bán ngày thì chỉ để cho dân-bà họ làm thôi. Nào thì hay thế, chứ người mình chẳng lưu-tâm đến bao giờ. Lời bình-phẩm ấy ta chẳng nên rằng mình nghĩ lại da?

Ta rảy từ liếc mắt vào trong Nam-kỳ, biết bao nhiêu là khách trú chiếm đoạt việc thương-mại của ta, mà chẳng nhìn đâu xa nữa, hãy xem ngay ở Hà-thành ta, biết bao là người Trung-hoa (người này càng ngày càng sang đông lắm) Ấn-độ v. v. họ chiếm quá nửa ngề buôn bán của mình.

Khen thay cho lọ thực đã khôn khéo về đường buôn bán lắm vậy. Còn điều này đáng khen hơn nữa: là họ có lòng thương-trợ, tương cứu, giúp sức; góp tài cho nhau, cho nên họ chóng thịnh-vượng phát-đạt là thế.

Kỳ-giả có biết một người Khách ở phố kia, khi mới ở Tàu sang, vợ con chưa có, lưng vốn thì không, chỉ nhờ có các bạn của họ giúp đỡ; thẩm thoắt mới có bảy tám năm giời nay đã nghiễm-nhiên trở nên một nhà phú-thương.

Trừ người Tàu ra thì người Âu-châu buôn bán lại càng tinh-tế khôn ngoan hơn nữa; chẳng chẳng nói thì ta cũng đã biết, sao người ta buôn bán phát đạt thế nọ mà ta buôn bán suy đồi thế kia?

Trong nói tờ báo tây kia có một đoạn nói rằng: « Nếu người An-nam họ biết đồng lòng với nhau, họ biết tương-cứu tương-trợ nhau, họ biết cái chữ nghĩa hợp-quần, thì chẳng bao lâu họ nổi giàu mạnh. »

Ta mong rằng lời nói của một tờ báo ấy rỉ lọt vào tai người mình, liệu mau mau đồng tâm hiệp lực tương-cứu tương-trợ nhau, để làm việc công ích cho quốc dân, cho xã-hội Việt-Nam thì hay biết là nhường nào.

Hỡi các nhà có tư-bản! Hỡi các nhà có tài-sức! Hỡi các nhà có thế-lực! Hỡi các nhà lưu tâm về vận-mệnh quốc-gia! ra công đồng tâm hiệp lực, góp sức chung tài, lập nên một cái hội buôn gì, một cái xưởng thợ gì rất chắc chắn có thể thu hoạch được mối lợi lấy non, tấy biển.

Và bây giờ đương giữa lúc kinh-tế cạnh-tranh, cái phong-trào thương chiến đương rập rềnh ngoài bể, ta nên mau tay nhanh bước ra mà gin giữ lại lấy lợi quyền kẻo gió mạnh, sóng to mà theo chiều nước trôi đi mất.

Lúc nào dễ việc ngồi trù tính nước nhà biết bao nhiêu là mối lợi rất to, rất lớn. Mới vừa tháng trước đây, nhà nước gọi bán đấu giá yến-sào tại tòa Khâm-sứ Trung-kỳ, chẳng có hoi người Nam nào dự đấu cả, phỏng có lạ không? Thế mới biết sự cạnh-tranh về đường thương mại của ta còn kém cỏi lắm! Lại liền đây cái lợi nước mắm, trước khi có hội của người Tây, người mình đã có người nhà-hảo với nhà buôn nước mắm ta, thế mà chẳng thấy ai xuất đầu lộ diện cùng họ khoanh tay bó gối; người rằng tại nay, người rằng thế nọ, rất cục chẳng làm cùng chuyện gì. Ấy là đau cứ vài cái mối lợi đó để quốc-dân ta lưu tâm đến các việc ích khác.

Nước Nam ta còn lắm mối lợi nhỏ nào đất rộng, nào rừng hoang..... không những là hai cái ấy; nhưng mỗi khác như thực-phẩm, kỹ-nghệ, ta nên kíp kíp kẻo lại trở mất chẳng nốt mà kêu.

Nay lại nói đến việc nước mắm.— Có phải Nhà-nước thu lấy quyền-lợi ấy cho riêng mình ai không? Có phải Nhà-nước bắt ta phải ăn nước mắm đâu không?

Chắc không, Nhà-nước không vì nỗi ai, hễ ai có tài tổ-chức cũng làm được cả, nhưng trước hết ta phải cần có đoàn-thể mới được, chứ một cây làm chẳng nên rừng, chắc câu tục-ngữ ấy ai cũng biết. Thế sao không biết liên lạc với nhau, sao không biết tiếp ứng với nhau, sao không biết đối phó với nhau một cách thân ái.... hà cớ gì cứ lẻ tẻ người bắc kẻ nam?

Trái bao nhiêu thế-kỷ đến nay mà vẫn còn tựa lỗ như người đương mơ mộng trong giấc hoàng-lương vậy.

Đến ngày nay, nhờ được cái phong trào thế-giới lay động đến, cho nên đã nẩy ra một số người khá khá khuynh hướng về đường đó.

Chỉ tiếc rằng cái thương-giới của ta hiện còn sơ-sài quá, chẳng có ai để làm cần ma chân đỡ lại tinh thần!

Nếu ta không kịp ra công cổ xúy, tìm phương bồ-cứu thì bật bao giờ theo chân nổi gót cho kịp người.... Mong rằng quốc-dân ta nên chú-ý đến cái vấn-đề phiền phức trên kia là vấn-đề thương-mại ngày nay mà góp mặt với các nước văn-minh tiến-tiến ở trong thương giới thì hay lắm.

Thụy-Vân, Lương-nhật-Tuân

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀN ĐÀM

Ảnh-hưởng của nhật-trình

I

Cụ lớn đang xem bài xã thuyết « Quan mình với dân mình », một bác nhà quê hình-dung tiều-tụy rón rén bước vào, — chắc để đút vào tay cậu lệ ngũ-mao hay nhất nguyên rồi — đặt cái đ'a đựng một tập bạc giấy, đến 5,6 con rồng xanh lên bàn, giãi dầu, giãi tai xuýt xoa :

— Bẩm cụ lớn thương cho, thừa cụ lớn tru'ền, con đã về lo đã số.

— Cụ lớn tự nhiên đặt tờ tán-văn xuống bàn : Số với lý gì, mang nay ra không ông lập bắn bắn làm tội bây giờ .....

Bác nhà quê sợ, mặt tái mét, chưa kịp kêu ca, quan gắt :

— Đã bảo mang ra mà! quân này láo thật, xưa nay ai... Lính đâu?

Bác nhà quê vội vàng cầm lấy đia bạc, chân nam đá chân xiêu, bước ra khỏi tư-thất.

Quan bộ, đâu ngài ở buồng bên cạnh, trông bộ cầm gan tím ruột với quan ông lắm, tả tả chạy ra, nghiến chặt hàm răng sư-tử, rít lên mà rằng :

— Cứ thế kia mà! Làm quan thế thì phát về cái nhà cho rành! Không mở mắt mà trông.... đấy a! Vợ chồng con cái ăn mặc lịch sự! Đốc-mất! song-mã! lại sắp tậu ô-tô! Nay tậu ruộng, mai mua nhà ăm-ỹ! Về Hanoi luôn.

Quan ông chia tờ nhật-trình cho quan bà, cái tay không đừng được mà không run :

— Hà nội với Hà-ngoại gì! thiên-hạ người ta đang... cao đây này!

Thái-Phỉ

Tin sau cùng

Chiếm khôi về việc mang nặng

Ở Paris có tin rằng Cadine hai tay cầm quả nặng 268 kilos 300 nâng lên khỏi mặt đất, chiếm khôi về việc mang nặng. Người ch ếm khôi trước đây mang nặng được 265 kilos 500.

Cuộc hội-nghị Locarno

Hội-đồng các quan thượng-thư nước Pháp đồng thanh ưng chuẩn bản giao ước Locarno và khen ngợi ông Briand.

Các giao ước đã ký ở Locarno hồi 19 giờ 30. Cuộc hội nghị đã xong công việc.

(*Havas ngày 10 octobre*)

Cuộc hội nghị quan thuế ở Trung-hoa

Phái-bộ Trung-hoa về hội-đồng quan thuế có 72 người.

Cũng tin rằng các đại biểu Hoa-kỳ xin cho sở quan thuế Trung-hoa được tự trị hẳn. Nếu hội-đồng không ưng việc ấy, thì đại-biểu Hoa-kỳ sẽ được phép lập một bản giao ước thương-mại riêng với Trung-hoa, không can hệ gì đến các cường quốc khác, mà lấy khoản tối huệ quốc làm chuẩn đích.

Chánh-phủ Bắc-kinh với chánh-phủ Quảng-châu

Năm chiếc tuần dương hạm Trung-hoa về đội chiến-thuyền của chính phủ miền Bắc đã tới Hương-cảng để canh giữ đường vào Châu-giang và để bắt các tàu ngoại-quốc chở đạn dược khí-giới cho chánh-phủ công-sản ở Quảng-châu. Chánh-phủ Quảng-châu, thấy chiến-thuyền ấy đến, bèn đặt cốt-mìn ở cửa Châu-giang.

Viên quan coi bãi cảng Hương-cảng có tuyên bố cho các tàu đi đến Quảng-châu biết rằng cốt-mìn đặt ngay vùng chung quanh hải-cảng và các tàu phải đàng một người hoa-tiêu riêng để đi qua các nơi hồ nghị ấy.

Tin về việc đặt cốt-mìn là do chánh-phủ Quảng-châu gửi đến cho các quan thủy-quân ở Hương-cảng. Có tin rằng lãnh-sự-đoàn đã phản-kháng về việc ấy.

Bắt được đạn dược ở gần đảo Hi-nam

Tàu *Oi-Kum-Kee* đo một chiếc tàu chiến nước Nga bộ về và từ Vladivostok đi đến, bị mấy chiếc tuần-dương-hạm Trung-hoa bổ vi ở gần đảo Hải-nam ngày hôm thứ ba mới rồi. Các tuần-dương-hạm ấy tịch-biên 7 500 khẩu súng đủ các kiểu, cùng là một số lớn đạn dược, rồi lại để cho hai tàu ấy đi đến Quảng-châu. Khi giới và đạn dược đã chở đến Swa-tow.

(*Indopacifi*)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	27 độ
15 giờ	27 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất một tạ	10 $ 90
nhì,	9 10
ba,	8 40
Thóc hạng nhất,	5 70
Bắp ngô	5 30

Giá bạc. — Kể từ ngày 17 Octobre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 ! 80

Thị giá quốc tế. — Ngày 16 Oct 1925 : 52,80. — 42,75. — 41 90 — 68,25.

Tin tàu. — Tàu « *Song bo* » đến 10 giờ sáng chủ nhật 18 octobre này ở Hải phòng sẽ chạy đi Hongkong.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút ngày thứ bảy 17 octobre.

Tàu *Aden* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ tư 21 octobre này hồi 5 giờ chiều sẽ chạy t ẳng đi Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày thứ ba 20 octobre chu đ n xe lửa 20 giờ 7 phút.

Hội-đồng chính phủ. — Cuộc đến cuối tháng này thì ban thường-trực của hội-đồng chính phủ sẽ họp tại phủ Toàn-quyền, do quan quyền Toàn-quyền Mongu'l ot chủ tọa.

Bắc-kỳ tư-vấn nghị-viện. — Vấn đề tuy ba mà quan Thống-sứ hỏi Bắc-kỳ tư vấn nghị viện là việc thu thuế đinh. Ngài có hiểu tỏ như sau này :

Chính phủ Bảo-hộ giao Nghị-viện xét một bản lệ mới mà nhà-nước sẽ thi-hành về việc nộp thuế đinh và các tiền tạp-bổ ở trong dân-xã.

Như ngạch thuế đinh và cách thu thuế ấy thì không có điều-lệ gì mới. Nhưng Hội-đồng đã xét về việc này, đã xin định thêm mấy khoản để có nghị cũ được minh-bạch hơn.

Lý-trưởng vẫn được giữ việc thu thuế đinh, sau vụ tháng năm. Những thẻ không thu được tiền sẽ có đ ều lệ đến, bên đặt cốt-mìn ở cửa Châu-giang.

Viên quan coi bãi cảng Hương-cảng có tuyên bố cho các tàu đi đến Quảng-châu biết rằng cốt-mìn đặt ngay vùng chung quanh hải-cảng và các tàu phải đàng một người hoa-tiêu riêng để đi qua các nơi hồ nghị ấy.

Tin về việc đặt cốt-mìn là do chánh-phủ Quảng-châu gửi đến cho các quan thủy-quân ở Hương-cảng. Có tin rằng lãnh-sự-đoàn đã phản-kháng về việc ấy.

Bắt được đạn dược ở gần đảo Hi-nam

Tàu *Oi-Kum-Kee* đo một chiếc tàu chiến nước Nga bộ về và từ Vladivostok đi đến, bị mấy chiếc tuần-dương-hạm Trung-hoa bổ vi ở gần đảo Hải-nam ngày hôm thứ ba mới rồi. Các tuần-dương-tạm ấy tịch-biên 7 500 khẩu súng đủ các kiểu, cùng là một số lớn đạn dược, rồi lại để cho hai tàu ấy đi đến Quảng-châu. Khi giới và đạn dược đã chở đến Swa-tow.

(*Indopacifi*)

Định nhưng mà chưa dám định ra từng hạng như thế trong lúng sẽ bớt chuyện bối rối. Không ai cấm Hội-đồng dân-xã cho một người ở hạng này sang hạng khác, muốn cho như thế thì phải Hội-đồng bàn việc và ghi vào sổ biên-bản, nghị định Hội-đồng hàng xã ấy nhất định và quyền-lợi từng người một phân-minh lắm. Chính thực là góp tục-dân vào làm một luật.

Trong lệ mới có một điều khác nghị cũ là rộng cho ai muốn đeo thẻ năm năm cũng được, nghĩa là Hội-đồng có ý muốn cho sau này dân-đinh đều đeo thẻ năm năm. Dùng thẻ năm năm có lợi nhiều điều lắ vì trong tờ ấy phải giám ảnh, vậy để bắt được hình d ng người đeo thẻ, hai nữa là những người làm việc phải thẻ đỡ bận việc, người người có thẻ dễ nộp t.uế hàng năm.

Ai muốn lấy thẻ năm năm cũng được. Nhưng dầu có thông dụng cũng không bỏ cái tục đánh sắc cấp-cứ ấy, vì thẻ này để phân cho những người có danh giá, và theo khoản trên năm, chỉ độ ngày 31 octobre 1919, bộc chúc sắc mới được nộp tiền thêm để mua thẻ ấy.

Nhưng mà nghị-định có một điều khác hẳn lệ cũ là đặt điều lệ riêng cho những người lỗ làng mà đi nơi xa.

Người dân phải biết rằng nộp thuế ở đâu và bao giờ phải nộp mới được. Thuế bao giờ cũng phải nộp ở tay lý-trưởng xã người dân đinh sinh-trưởng ở đấy. Còn tiền tạp-bổ thì trước hết phải nộp ở nơi nộp thuế đinh, mà nếu người dân đinh có nhiều sản-vật ở nơi khác thì sẽ phải nộp tiền lấy ở các nơi mà mình có sản-vật ấy.

Theo lệ thường thì ai quê ở đâu phải nộp ở đấy, nhưng mà nếu người ấy đi xa thì phải cho phép người ta nộp ở chỗ khác. Muốn được như thế, phải xin phép Nhà-nước.

Những người đi ra ngoài hạt Bắc-kỳ không phải thuế thân, nhưng nếu muốn được giữ ngôi thứ trong dân, thì phải nộp một món tiền tính phỏng có đến 1 $ 50 trong một năm là cùng.

Bao giờ trở về làng, những người đi vắng, dù ở tỉnh khác ở xứ Bắc-kỳ, hoặc ở xứ khác mà về cũng được giữ ngôi thứ như cũ. Khoản ấy là cốt để cho những người bỏ làng mà đi khai-khẩn đồn-điền ở vùng Trung-du và Thượng-du được vững dạ.

Như thế dân-đinh đối với hàng xã, hàng-xã đối với dân-định, quyền-lợi bên nào có phần minh cả, mà những dân cần thủng quanh hải-cảng và các tàu phải đàng một người hoa-tiêu riêng để đi qua các nơi hồ nghị ấy.

Tin về việc đặt cốt-mìn là do chánh-phủ Quảng-châu gửi đến cho các quan thủy-quân ở Hương-cảng. Có tin rằng lãnh-sự-đoàn đã phản-kháng về việc ấy.

Bắt được đạn dược ở gần đảo Hi-nam

Tàu *Oi-Kum-Kee* đo một chiếc tàu chiến nước Nga bộ về và từ Vladivostok đi đến, bị mấy chiếc tuần-dương-hạm Trung-hoa bổ vi ở gần đảo Hải-nam ngày hôm thứ ba mới rồi. Các tuần-dương-tạm ấy tịch-biên 7 500 khẩu súng đủ các kiểu, cùng là một số lớn đạn dược, rồi lại để cho hai tàu ấy đi đến Quảng-châu. Khi giới và đạn dược đã chở đến Swa-tow.

(*Indopacifi*)

Ở đây không cần phải giảng-giải về cách giữ các sổ-đinh và các hạng dân-đinh. Nghị-định mới đã phân-biệt những người sinh tại trong làng, người trong xứ Bắc-kỳ đến ng -cư, người quán ở các xứ Đông-dương đến ông thuế với dân, người không có quê quán và các người không phải chịu thuế. Mới xem cách phân-định ra từng rẫy hạng thì ra hỏi quanh-co thi, nhưng xét kỹ thì năm hạng ấy phân-biệt thực rõ-ràng và người nào nên cho vào hạn nào các kỳ-mục đề phân-sử, sau quen đi thì phân ra dễ lắm.

Nhưng mà chia dân đinh ra từng hạng như thế trong làng sẽ bớt chuyện bối rối. Không ai cấm Hội-đồng dân-xã cho một người ở hạng này sang hạng khác, muốn cho như thế thì phải Hội-đồng bàn việc và ghi vào sổ biên-bản, nghị định Hội-đồng hàng xã ấy nhất định và quyền-lợi từng người một phân-minh lắm. Chính thực là góp tục-dân vào làm một luật.

Trong lệ mới có một điều khác nghị cũ là rộng cho ai muốn đeo thẻ năm năm cũng được, nghĩa là Hội-đồng có ý muốn cho sau này dân-đinh đều đeo thẻ năm năm. Dùng thẻ năm năm có lợi nhiều điều lắ vì trong tờ ấy phải giám ảnh, vậy để bắt được hình d ng người đeo thẻ, hai nữa là những người làm việc phải thẻ đỡ bận việc, người người có thẻ dễ nộp t.uế hàng năm.

Ai muốn lấy thẻ năm năm cũng được. Nhưng dầu có thông dụng cũng không bỏ cái tục đánh sắc cấp-cứ ấy, vì thẻ này để phân cho những người có danh giá, và theo khoản trên năm, chỉ độ ngày 31 octobre 1919, bộc chúc sắc mới được nộp tiền thêm để mua thẻ ấy.

Nhưng mà nghị-định có một điều khác hẳn lệ cũ là đặt điều lệ riêng cho những người lỗ làng mà đi nơi xa.

Người dân phải biết rằng nộp thuế ở đâu và bao giờ phải nộp mới được. Thuế bao giờ cũng phải nộp ở tay lý-trưởng xã người dân đinh sinh-trưởng ở đấy. Còn tiền tạp-bổ thì trước hết phải nộp ở nơi nộp thuế đinh, mà nếu người dân đinh có nhiều sản-vật ở nơi khác thì sẽ phải nộp tiền lấy ở các nơi mà mình có sản-vật ấy.

Theo lệ thường thì ai quê ở đâu phải nộp ở đấy, nhưng mà nếu người ấy đi xa thì phải cho phép người ta nộp ở chỗ khác. Muốn được như thế, phải xin phép Nhà-nước.

Những người đi ra ngoài hạt Bắc-kỳ không phải thuế thân, nhưng nếu muốn được giữ ngôi thứ trong dân, thì phải nộp một món tiền tính phỏng có đến 1 $ 50 trong một năm là cùng.

Bao giờ trở về làng, những người đi vắng, dù ở tỉnh khác ở xứ Bắc-kỳ, hoặc ở xứ khác mà về cũng được giữ ngôi thứ như cũ. Khoản ấy là cốt để cho những người bỏ làng mà đi khai-khẩn đồn-điền ở vùng Trung-du và Thượng-du được vững dạ.

Như thế dân-đinh đối với hàng xã, hàng-xã đối với dân-định, quyền-lợi bên nào có phần minh cả, mà những dân cần thủng quanh hải-cảng và các tàu phải đàng một người hoa-tiêu riêng để đi qua các nơi hồ nghị ấy.

Tin về việc đặt cốt-mìn là do chánh-phủ Quảng-châu gửi đến cho các quan thủy-quân ở Hương-cảng. Có tin rằng lãnh-sự-đoàn đã phản-kháng về việc ấy.

Bắt được đạn dược ở gần đảo Hi-nam

Tàu *Oi-Kum-Kee* đo một chiếc tàu chiến nước Nga bộ về và từ Vladivostok đi đến, bị mấy chiếc tuần-dương-hạm Trung-hoa bổ vi ở gần đảo Hải-nam ngày hôm thứ ba mới rồi. Các tuần-dương-tạm ấy tịch-biên 7 500 khẩu súng đủ các kiểu, cùng là một số lớn đạn dược, rồi lại để cho hai tàu ấy đi đến Quảng-châu. Khi giới và đạn dược đã chở đến Swa-tow.

(*Indopacifi*)

CẠI GÌ BỀN NHẤT?

Những chữ tàu các thứ đồ đồng Londres Tonkinoise Hoàng-yang-Thanh phố Hàng-đào, số 53 bán rẻ nhiều thứ đồ đồng rất đẹp, mà lại hợp thời. Mời các quý khách là một vật kỷ-niệm rất lâu bền.

Mấy tin trong ngạch Bưu-điện. — Không hạo giờ ngạch Bưu-đ ện Annam khiến cho công-chúng phải b nh loạn đến như là trong khoảng vài tháng nay. Nào là việc một người thủ-quỹ hỏi ái-hữu tiền tiền của hội, nào là việc người chủ sự Lai-châu phạm tội giả-mạo lấy tiền của một người Kh ách, nào là việc ba người thư ký tiếu liền tiền của sở, nào là việc ấn cắp tiền *mandat* của hiệu Quảng-t ung-long, nào là việc một người thư ký tại Bưu-chính tổng cục lấy trộm những đồ ở trong kiện như là giấy bút, dây gai, bút chì, văn vân. Nay lại tiếp luôn đến việc hai người thư ký sở Bưu-điện Bắc-ninh làm *mandat* giả mạo lấy tiền. Nguyên là viên chủ sự đến báo Bắc-ninh soát trong những tập giấy in dùng làm *mandat* để ở trong tủ thì thấy mất tăm tờ giấy mà kh ông biết mất từ bao giờ. Nhà Bưu-đ ện Bắc-ninh liền v.ết giấy trình sở c nh-sát tại Hà-nội thì ở đây xét ra c nh-sát hai người thư-ký Bắc-ninh là Ng-ngọc-Liên 21 tuổi và Ng văn-Tuệ 20 tuổi đã phạm cái tội giả-mạo ấy và số tiền ăn cắp cộng là 759 đồng. Hai người này đã phải tống giam tại nhà pha Hanoi để xét hỏi.

Ở đâu mà lắm thế, thật là làm phi mất cả tiếng của ngạch Bưu-điện, nhất là đương lúc nhà nước sắp mở cho các ông một ngạch chỉ sự Annam. Kể ra ngạch Bưu-điện so với các ngạch khác cũng sung-sướng lắm, nhất là những người lương-thiện thì ở đâu vẫn được ở yên đấy mãi, không phải cái nỗi đến, bận luân chuyển như các ngạch khác. Ta biết nhiều ông việc làm rất thông-thạo, chẳng kém chi các viên-chức Tây, mà có ông được ở luôn trong một hạt đến mười lăm hai-mươi năm, khiến cho nhân dân Tây Nam đều quí mến. Vậy mà thỉnh-thoảng lại có xảy ra những chuyện như thế này chẳng hóa ra thiệt-hại cho ngạch Bưu điện lắm ru !

Ngạch học-chính.— Các giáo-chức có tên sau này đã dạy tại các lớp tu nghiệp trong vụ hè năm 1925, nay đều được lĩnh những tiền phụ-cấp như sau này :

M. Nguyễn-xuân-Mai, giáo học thượng-hạng hạng nhất ở phủ Lạng-thương 80 đồng ;

M. Nguyễn-văn-Minh, giáo học hạng ba trường Nỗ-ban (Hà-tĩnh) 65 đồng ;

MM. Lê văn-Lễ, giáo-học thượng hạng hạng nhì ở Sơn-tây, Phạm-đức-Tường giáo-học hạng ba ở Bắc-ninh 60 đồng ;

MM. Hoàng-hữu-Khánh, giáo-học hạng tư ở Kiến-an, Trần-văn-Thực, giáo-học hạng năm ở Thái-nguyên 55 đồng ;

MM. Ngô-Đàn, Nguyễn-thế-Đạt, giáo-học hạng nhì ở Banci ; Hà-ngọc-Trù giáo-học hạng sáu ở Chợ-chu 50 đồng ;

MM. Lê-văn-Thảo, giáo-học hạng bảy ở Cẩm-khê (Hà đông) 45 đồng ;

MM. Ngô-đăng-Thiện, giáo-học hạng tư ở Lạng-sơn, Ng-huy-Tuệ, giáo-học hạng bảy ở Bình-bồng, Phạm-Tá giáo-học hạng bảy ở Hanoi, Ng-ất Tiên, giáo học hạng tám ở Hà-đông 35 đồng ;

MM. Ngô huy-Kiện giáo học tập sự ở P. ủ lạng thương, Hoàng-khắc-Thuỵ giáo-học hạng tám ở Tam sơn 30 đồng.

Đạo ng j định đổ M.Ng-huy-H ảng, giáo-học hạng bảy ra ngoại ngạch để bổ đi Montzeu, thì nay bãi đ .

Mlle Đào thị-Lâm, giáo-học tập sự, nay thăng giáo-học hạng tư.

Các giáo-học tập-sự có tên sau này nay đều được thăng giáo-học hạng tám :

MM Phan-đức-Tê, Ng-trọng-Thiều, Bùi-văn Hiếu, Ng-văn-Hoạt, Ngô-v-Kế, Phạm-thịnh-Diễn, Ng-hang-Chung, Ng-văn-Quế, Bồ-khắc-Thiện, Ng-đức-Lang, Vũ-quốc-Đại, Vũ-văn-Khiêu. Ng trọng Han, Tạ-đức-Huyên, Trần-văn-Cẩnh, Phan-đình-Bảo, Vũ-văn Nậu.

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Ngạch tòa sứ. — M. Vũ-đình-Linh thư-ký hạng ba, hết hạn nghỉ, nay đổi về Hà-đông.

M Đinh-văn-Phúc, thư ký hạng năm ở Hà-đông, nay đổi đi Yên bay.

M. Du-văn-Tang, thư-ký thượng hạng ba ở Yên-bay, nay đổi đi Quảng-yên, thay M. Nguyễn-văn-Bằng đề tùy quyền quan Kham-sứ Ai-lao.

Phủ Toàn-quyền. — M. Đỗ-văn-Luận thư-ký hạng ba ngạch tòa sứ Bắc-kỳ tòng sự tại phủ Toàn-quyền rar cử đi tòng sự tại tòa Bố-chính bộ ngoại-giao ở Vân-Nam-phủ thay M. Ngô-văn-Phi xin nghỉ giả hạn.

M. Đỗ-văn-Luận trong khi ở tại Vân-nam-phủ thì mỗi tháng được tiền phụ-cấp vì các thứ ăn đắt đỏ là 30 đồng.

PARIS
Đại phim ảnh tân đoàn
Rất vui !!! Hết hồn !!!
Chiếu tại rạp Cinéma Palace
HANOI
Từ thứ tư 14 đến thứ bảy 20 Octobre 1925

Phim ảnh này chiếu tại Paris được nhiều người xem làm. Chiếu lần nào cũng được đông người xem như lần kiến.

Ba-thanh ta nên lưu làm đến phim ảnh hiếm có này. Để chúng mấy khi được xem phim ảnh dich-dang làm vậy. Mua lấy không bỏ phí thì giờ cũng tiền vậy.

CHẾ TẠO VÒNG HOA PHÚNG BẰNG HẠT CƯỜM

Phẩm tốt	60	70	80	90	100
Giá $	5	7	10	15	20
	105	110	115	120	
	25	30	35	40	

Cho tới 500 : 3$50, 5$00, 7$00 và 10$00

PHAN-BÁ-CẦN
82 bis, Rue du Chanvre, Hanoi
Giá-mục có xé biếu không

AU CINEMA TONKINOIS
13, Phố Hàng Quạt, Hanoi
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ ngày thứ sau 16 đến ngày thứ hai 19 Octobre 1925
LES MYSTERES DE PARIS
Mme Huguelle Duflos
Phần thứ năm — Les Suites d'un bal à l'ambassade
Phần thứ sáu — Misère.
Ngày thứ bảy 17 octobre. Hồi 17 giờ 30. Ngày chủ-nhật 11 Octobre
Suất ban ngày giảm giá

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ **MAURICE LOUBET**
Thương thư độ nghỉ dã sẽ Bắc-đầu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said đã cấp Bnd.
Ngoại khoa, bệnh-tình, chữa mắt nó các thứ bệnh lậu theo phương mới
Thứ bệnh lậu bệnh giang mai — chữa 14 — đến 17 —
GIÁ BỆNH : Ông 3 đồng một thứ
KHI GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại DƯỜNG ĐỊA LONG, 52, phố hàng bồ số 226
Gần.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ ĐEO TAY BỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt và kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

成 Hiệp-Thành 協

Hiệu cơm tây Hiệp thành số 29 phố Bờ hồ (Bd Francis Garnier) từ khi có M. Chinh ở Pháp về làm quản-lý thì mở-mang hơn trước nhiều, mới thuê thêm một cái nhà lầu ở số 33 phố Gia-ngư liền dãy để làm phòng trọ. Không đâu lịch-sự, sạch sẽ, mát mẻ bằng! Có đủ phòng tắm và chỗ để xe ô-tô.

BÁN GỖ :

Lim, gụ, tạp đủ các sắc, ván sàn, giui nhà, than cái và than mỏ.

Có gỗ ở cửa lối đem về
Bán buôn và bán lẻ.
Hỏi tại hiệu Nguyễn-đức Mai
Hanoi : phố bờ sông, số 4, téléphone N° 404.
Haiphong : Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) téléphone N° 389.
Hà-đông Gare Thường tín số L

Hiệu kim-hoàn

HOÀNG-QUANG-THIỆN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẵn sở, tin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhạy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả: giả dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert. Hanoi.

XÀ-BONG CADUM dùng lợi lắm vì rửa cho tới cùng hết cũng còn cứng không tang mau như các thứ xà-bong thường vậy.

新民書館

Các ngài mua sách vở giấy bút cho học-trò, nên viết thư về Tân-Dân-Thư-Quán 29, phố Hàng Bông Đệm, Hanoi, sẽ được giá rẻ.

Hội-đồng vệ-sinh. — Các viên chức sau này, đều cử làm hội-viên tại Hội-đồng vệ sinh ở các tỉnh, theo như nghị định ngày 31 juillet 1925.

Bắc-giang : M. Louis Bonnafont, điền chủ ;
Bắc-kạn : M. Ng quang-Bính, chánh hương hội.
Bắc-ninh : M. Rousselet kỹ-nghệ ;
Hà-đông : Quan Tổng-đốc ;
Hải-dương : M. Decle, ủy-viên thành phố ;
Phủ-lý : M. Sonvignet ;
Hòa-bình : Quan Phó-sứ ;
Hưng-yên : Quan Tuần-phủ ;
Kiến-an : M. Nguyễn-văn-Chương, chủ hội Đồng-lợi ;
Lạng sơn : M. Lê-đức-Hinh, buôn bán ;
Lao-kay : M. Hoàng đình-Ninh, tư vấn nghị viên ;
Nam-định : M. Marchand, chủ xưởng dệt ;
Ninh-bình : Quan Tuần-phủ ;
Phúc-yên : M. Đặng-đình-Đức, thân khoán ;
Phú-thọ : Quan Tuần-phủ ;
Quảng yên : Quan Án-sát ;
Sơn-la : Quan Tri-châu Sơn la ;
Sơn-tây : M. Demole, chủ ti rượu ;
Thái-bình : M. Nguyễn-tri-Phú, nguyên tư vấn nghị-viên ;
Thái-nguyên : Quan bố-nh ;
Tuyên quang : Quan thầy thuốc binh ;
Vĩnh-yên : M. Nguyễn-hữu-Cự, điền chủ ;
Yên-bái : M. Phạm-quang-Nho, ký-bảo ;
Mong-cay : M. Cao-văn-Tống, phó trưởng Hoa kiều ;
Cao-bằng : Quan Tuần-phủ ;
Hà-giang : M. Gardies điền chủ ;
Lai-châu : M. Cầm-Sang, tri phủ tạm

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL BERT, HANOI

MỚI ĐẾN THUỐC :

Le Peptofer Jaillet

là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

Hợp-thiện hội. — Quan Đốc-lý đã cho phép bản hội đi quyên lấy tiền chi về việc tậu 12 mẫu ruộng để mở rộng Trang, mà các nhà từ thiện đã để cúng kê sau đây.

Bản-hội thật thâm tạ lòng nhiệt-thành về việc phúc của các ông các bà trong thành-phố.

MM. Ng-văn-Tân, hiệu Tân-thái, 29 Rue des Chapeaux (cúng thêm) 15 đồng ; Phạm-đình-Quế 70 phố hàng Bạc, Vũ-như-Chương 52 phố hàng Nón, Ng-đăng-Thu và Ng-đăng-Phát 35 phố hàng Điếu (cúng thêm), Ng-vinh-Lan 19 phố Vieux Marché, Lưu-thế-Điền 44 phố Bát-cũ (cúng thêm), Quan-lên So 18 phố hàng Cân (cúng thêm), Đoàn-như-Khuê 46 phố Quan-thánh mỗi vị cúng 10 đồng ; Ng-văn-Khương, 35. Voie 88, 7 đồng ; Đông-xương, 63 hàng Gai 6 đồng ; Lê-hữu-Chinh, 85 hàng Bông (cúng thêm) 6 đồng ; Vũ-phụng-Chương 16 phố hàng Quạt, Dương-v-Vương 25 phố hàng Bạc, Ngô-khắc-Thiện 1 phố hàng Bạc (cúng thêm), Vũ-hưng-Long 34 hàng Vôi, Đinh-văn-Mỹ 8 phố hàng Đồng, Nguyễn-Phan 27 phố hàng Lược mỗi vị cúng 5 đồng ; Ng-chấc-Quang 21 phố hàng Đồng (cúng thêm), Trần-v-Sửu 69 phố hàng Lược, Đặng-quang-Huy 7 phố Tiên-tsin, Ng-hữu-Khải 27 phố Chợ-cũ (cúng thêm), mỗi vị cúng 3 đồng ; Hoàng-đức-Lợi 34 phố hàng Bạc, Ng-văn-Cốc 58 phố hàng Mắm, Bùi-huy-Quí et Hòe 54 phố hàng Mắm, Ng-văn-Nhan 108 phố hàng Bát, Ng-văn-Oanh 22 phố hàng Bát, Ng-hữu-Lộc 65 phố hàng Cót, Vạn-xuân, 28 phố hàng Điếu (cúng thêm), mỗi vị cúng 2 đồng ; Văn-đức-Ngôn 28 phố Jean Dupuis, Ng-thuận Lợi 104 Pavillons Noirs Ng-hữu-Long 66 Takou, Ng văn-Tuệ 54 Bambous, mỗi vị cúng 20 đồng ; Trịnh-v-Chinh 76 Cầu-gỗ, Nguyễn-v-Kỳ 26 hàng Trống, Tạ lý-Thái et Tạ-đức-Hào 94 hàng Trống, Ng-thị-Hy 9 hàng Trống, Vũ-đăng-Tiến 20 Bông, Ng-Hoan 24 phố hàng Đào, Ng đình-Sinh 161 hàng Bông, mỗi vị cúng 10 đồng ; Ng-văn-Thái 34 phố hàng Điếu, Ng-đình-Đức 57 hàng Điếu, Ng-đình-Tý et Khuê 57 hàng Điếu, Thẩm-v-Tinh 59 Thuốc-bắc (cúng thêm), Vũ-thái-Cảnh (Đạt-thành) 77 hàng Bát, Lê-ngu yên-Úc 20 Tiên-tsin, Ng-huy-Quyền 26 hàng Cân, Nguyễn-hữu Thuận 17 phố hàng Hòm, Đỗ-v-Tường 12 bis hàng Hòm, Ng-ngọc-Phác 18 phố Tân-hưng Tô-văn-Ninh 60 phố Trường-thi. Trần-quang-Lương 118 Route de Huế, Ng-văn-Phú 24 phố hàng Mành. Ng-cầm Vân 11 phố hàng Hài, Vũ-Tường 115 hàng Gai, mỗi vị cúng 5 đồng.

(Còn nữa)

Mở trường. — Tại các làng thuộc tỉnh Nam định, có tên sau này, nay mở ra mỗi nơi một trường Sơ-đẳng Pháp Việt :

Làng Dương-a, huyện Nam-trực ;
— Phú-ngọc huyện —
— Bảo long, huyện Mỹ-lộc ;
— Đại-an, huyện —
— An phái huyện —
— Hoành nhi, phủ Xuân trường ;
— Trà tượng, —
— Quần-lạc, huyện Trực ninh ;
— Đông-đội, huyện Vụ-bản.

Ngạch mật-thám — Các người mật-thám tập sự có tên sau này đều được thăng mật-thám hạng ba :

MM. Trần-quang Khai, Đinh-quang-Điện, Ng-đình-Chi, Liêu-đình-Cận, Phạm Dao, Tạ-v Hiệu, Đỗ-v-Tạo, Ng-v-Quế, Ng-đình-Giệm, Phạm-đình-Hoan.

HỘI CHỢ HANOI

Năm nay sẽ bắt đầu khai cuộc Hội chợ từ ngày 29 Novembre đến 13 Décembre 1925.

Một người tự tử. — Sáng hôm nay hồi 7 giờ người coi kho cho hiệu Vũ-văn-An ở phố Đồng-khánh tên là Xuân-ngọc Giao 19 tuổi tự thắt cổ ở trên gác nhà ấy. Người này quê ở Kim-trương-thượng, tỉnh Hà-đông.

Sở Cẩm phái người đến khám và trình quan Biện-lý và quan Thầy-thuốc coi việc khám xét rồi cho đem vào nhà xác.

Bội tín. — Ng-huy Tư, 31 tuổi ở Hộ-thất, bị M. Bault, chủ mỏ Chợ-đồn (Bắc-kạn), nhà số 51 đường Félix Faure kiện bội tín mất 92 đồng.

Cô Trần-thị-Thanh, bị sáu người thưa là bội tín mấy món tiền, nên sở mật-thám đã cho xét việc này.

Mất ví da. — M. Ng-đình-Tường, tham-tá sở Công-chính, nhà số 53 phố hàng Lọng trình mất một cái ví da trong có đựng tiền và các giấy má vặt.

Đụng phải xe đạp. — Hồi 2 giờ chiều ngày 15 vừa rồi, Ng-ngọc-Ngoạn, nhà số 25 phố hàng Giấy đi đến chỗ đầu phố hàng Cót thì đụng phải chiếc xe đạp, do một người Tây ngồi, may chỉ bị thương xoàng thôi, nên không việc gì.

Lừa đảo. — Lương-nhân-Tình, qua Hanoi, có thưa Đỗ-năng-Tân, lừa một món tiền là 70 đồng.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Bắt được khí-giới lậu. — Ngày 13 octobre vừa rồi, sở Thương-chính được tin báo có chiếc thuyền số 291 đậu ở bến Chè, chở khí-giới lậu đi bán ; chiều hôm ấy lại có tin báo rằng thuyền ấy đã nhận được 50 khẩu súng lục và 40 hòm đạn chứa 6.000 viên đạn, chở đi đường Mon-cay. Lập tức sở Thương-chính cho thuyền đuổi theo vây bắt. Khi 10 giờ đêm, tới chỗ bên trên nhà máy gạch Briffaut, các thuyền đuổi ra hiệu cùng ép lại bắt, bọn Khách trong thuyền chở súng lậu bắn chống cự lại ; bọn người của sở Thương-chính liền bắn súng ra ngoài ; bọn Khách thấy thế túng quá liền khuân súng và đạn lậu thuế ném xuống sông, tới lúc người sở Thương-chính lên được thuyền họ, thì còn bắt được 10 khẩu súng với 300 viên đạn và ba người Khách. Sớm hôm sau cho thuyền chài vớt còn thấy được 4 khẩu súng với 482 viên đạn nữa.

KIẾN AN

Tiết hạnh khả phong. — Bà Ng-thị-Trinh ở xã Phú-khê huyện Tiên-lãng và bà Phạm-thị-Dụng ngụ ở xã Tương-lý huyện An-dương mới đây đều được ân ban bốn chữ vàng Tiết hạnh khả phong.

Hai bà đều góa chồng từ lúc trẻ tuổi, đến nay đều ngoại bảy mươi. Vậy có lời mừng hai bà tiết-phụ đã được sự vẻ vang.

新民書館

Các ngài mua sách vở giấy bút cho học-trò, nên viết thư về Tân-Dân-Thư-Quán 29, phố Hàng Bông Đệm, Hanoi, sẽ được giá rẻ.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Kính trình các quý-khách biết cho rằng [illegible] TẦY [illegible] còn hồi thứ 3 và hồi thứ 4 nữa thì hết. Soạn giả đã soạn xong cả [illegible] Bạn hát đã học tập được thành thuộc cả [illegible] Trước khi đến 2 hồi cuối cùng ấy thì bản hội tưởng nên diễn lại cả 2 hồi trên để các Quý-khách xem lại từ đầu đến cuối truyện cho biết sự tích nhà họ Điệp ra sao. Vậy bản hội định đến tối thứ tư 21 Octobre 1925 tức là mồng 4 tháng 9 ta thì diễn lại hồi thứ 1. Tối thứ sáu 23 Octobre 1925 mồng 6 tháng 9 ta, thì diễn lại hồi thứ 2. Còn hồi thứ 3 và hồi thứ 4 mới soạn xong thì diễn vào tối chủ nhật [illegible] Octobre 1925 mồng 8 tháng 9 ta, và tối thứ hai 26 Octobre 1925 mồng 9 tháng 9 ta. Trong 4 tối diễn vở chèo các tướng ấy sẽ có cả vai tây [illegible] giúp bản hội để họa những bài âm nhạc tây ta và tàu. Vậy xin các quý khách [illegible] đến xem đông [illegible] và xin giữ chỗ ngồi trước. Cả 4 tối diễn vở [illegible] thì bản hội có [illegible] sẽ sớm và bán vé trước ngày khai diễn một ngày. Bản hội [illegible] có lời kính to các gái [illegible]

Tối thứ bảy 17 Octobre 1925
ÔNG LỚN TUẦN TRANH
(Hoa Thư II)
[illegible] hiền hạnh đã trong trinh.
Tốn ông cưu giải oan tình cho [illegible].

Tối chủ-nhật 18 Octobre 1925
HÀN PHI CƠ TẦM
[illegible] đặt để nên lời
Nhục vinh may cũng có trời ở trong

Tối thứ hai 19 Octobre 1925
THỤC-NỮ TRÍ-CAO
Phải duyên đâu dám phụ tình
Tài kia trí nọ vẫn mình với ta.

新民書館

Các ngài mua sách vở giấy bút cho học-trò, nên viết thư về Tân-Dân-Thư-Quán 29, phố Hàng Bông Đệm, Hanoi, sẽ được giá rẻ.

VIỆC KINH-ĐÔ

Lễ vàng của đức-cha An-lý (Allys) — Ngày 10 tháng octobre 1925 tức là ngày đúng 50 năm khi đức cha An-lý chịu chức linh mục, mà hiện nay ngài làm đến chức Giám-mục coi giáo dân 12 tỉnh đường trong phía Bắc.

Ngày lễ vàng của ngài năm nay đã đến dương đủ các lễ nghi rất trọng-thể. Nay xin lược đăng chương-trình ấy như sau này :

Ngày 10 tháng 10 tây hồi 8 giờ
Đức-cha làm lễ trọng-thể tại nhà trường lớn ở Phú-xuân (Huế).
9 giờ rưỡi học-trò mừng đức-cha.
10 giờ đức cha viếng các nhà chung.
11 giờ đức-cha làm phép nhà mới nhà thờ Phú-xuân.

Ngày 11 chủ nhựt

8 giờ rưỡi đức-cha làm lễ và làm phép lành trọng-thể tại nhà thờ họ Huế, khi làm lễ có các thầy nhà trường Phú-xuân hát.

Ngày 13 thứ ba

8 giờ rưỡi đội rước đèn khởi-hành tại nhà thờ Phủ-cam mà đi đến phủ Giám-mục qua phủ quan Võ-hiển rồi trở về họ Phủ-cam.

Ngày 14 thứ tư

8 giờ 15 rước đức-cha tại phủ Giám mục qua nhà thờ Phủ-cam, có các đội ngũ họ Phủ-cam, Kim-long và Thọ-đức theo hầu.

(Xem trang thứ tư)

Muốn bán xe ô-tô, hiệu « Bébé Peugeot » 6 mã lực 2 chỗ ngồi, máy hãy còn tốt, giá rất rẻ, ai muốn mua hỏi tại bản-quán.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

新民書館

Các ngài mua sách vở giấy bút cho học-trò, nên viết thư về Tân-Dân-Thư-Quán 29, phố Hàng Bông-Đệm, Hanoi, sẽ được giá rẻ.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

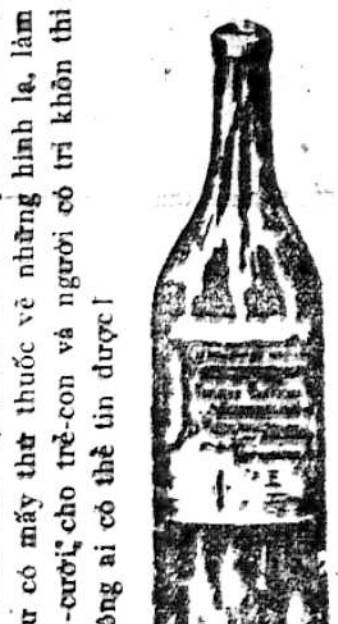
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urotormine
Giá 1$80 một hộp

Rượu bồ-đào :
« TONIQUE TONKINOIS »
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng của MONTÈS quí ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho quí được phòng chế-ông để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

啓定三年五月初七日內閣奉
欽此 以該醫假飲 嘉奨名號 著給標示 有製補酒經試御用頗佳允宜 內閣恭錄

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Kíp đến hiệu Cordonnerie DUC-LONG Sellerie 58 phố Tiền-Tsinh Hanoi mua bộ đồ xe khác, kẻo có ngày nguy đến tính mạng, vì ở đây có nhiều da mua tại PHÁP rất bền và đẹp

Catalogue Franco sur demande

GRANDS MAGASINS REUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI
TÉLÉPHONE N° 125 — Adr. Tél. : MAGA-REUNIS — BOITE POSTALE N° 40

CÁC VỊ AN
GIÁ MẤY THỨ HÀNG

Mứt mơ Olida	Hộp nhỏn :	6 fr. 00
Bột Phosphatine Falières	Một hộp :	6 fr. 00
Cá sardines Teyssonneau		2 fr. 50
Rượu Quina à la Gentiane Bonal	Một chai :	9 fr. 00
Rượu Dubonnet Labussière	Một lít :	13 fr. 00
Rượu Anisette Marie Brizard	Một chai :	16 fr. 00
Rượu Mousseux André Gallois	Một chai :	9 fr. 00

CÔNG-TY THUỐC-LÁ AN-DÊ-RI
(Société des Tabacs Algériens)
英球烟仔總代理

THUỐC-LÁ CHÍNH HIỆU
« MONDIA »
mỗi bao 20 điếu, bao lịch-sự
CÓ GỬI ĐI CÁC TỈNH
Một trăm (100) gói thuốc cuốn rồi, 8$50 cả tiền cước gửi đi các nơi và tiền hòm

CÔNG-TY XUẤT-CẢNG VIỄN-ĐÔNG
(Compagnie d'Exportation d'Extrême-Orient)
C. E. D. E. O.
14, Phố hàng Vôi — HANOI
ĐỘC-QUYỀN ĐẠI-BIỂU BÁN THUỐC-LÁ

越南河內遠東公司行灰四號

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

9 giờ đến nơi nhà Thờ Thị-giảng. Đức-cha làm lễ trọng-thể, các thầy nhà trường lớn Phủ-cam hát. Hát rồi chụp bóng Đức-cha với các quan-viên các chức việc các họ trước nhà thờ Phủ-cam.

11 giờ Đức-cha tiếp các quan Tây Nam rồi đến quan-viên và các chức sắc các phủ Giám-mục.

15 giờ rưỡi tiếp các quan Nam-triều cho đến 17 giờ.

17 giờ 15 Đức-cha tại phủ Giám-mục qua nhà thờ Phủ-cam.

17 giờ rưỡi Đức-cha làm phép lành trọng thể, khi làm phép lành rồi Đức-cha lại tiếp các quan Tây tại phủ Giám-mục.

20 giờ múa hát và đốt pháo trước sân nhà thờ Phủ-cam.

Suốt năm đêm 10, 11, 12, 13, 14 và 15 octobre tại trước nhà thờ và trước phủ Giám-mục và trước đường trên cầu và các nơi dân cư hai bên bờ sông Phủ-cam đều có treo đăng kết-thể đủ các vẻ tráng-lệ huy-hoàng, còn người đi xem ngày lễ vàng trọng-thể lẫy lừng Nam Chà Chiệt hàng nghìn hàng vạn. Các lễ rước lễ hát, và lễ phép lành thấy đều diễn-dương một cách rất trọng-thể một hồi lễ Bạc vừa qua đó thấm-thoắt đã được thấy ngày lễ Vàng lẫy là ngày đức-cha An-lý đã đến 80 tuổi vậy.

Việc Nam-kỳ

TAN-AN

Trận lửa phi thường. — Chợ Thìm nhiên làng Phước-tân-hưng thuộc quận Binh-phước Tan-an, năm 1919, lúc tháng Avril, bị một đám hỏa-hoạn quá to, thiêu hủy nhà lồng chợ, chùa ông và hai dãy phố, phần nhiều bằng lá, tính ra 80 căn, làm cho nhiều nhà chịu nghèo mấy năm. Làn lần cất phố lại, nhưng không đủ sức cất ngói, nên cứ việc cất phố lá mà thôi. Mấy năm sau chợ coi có mòi sung túc, bề buôn bán càng ngày càng thêm thịnh. Nhờ vậy mà người ngoại việc cũ, ma mới vừa quên tai ngọn lửa vô tình trở lại viếng chợ một lần nữa một cách dữ dội không thua lần trước.

Số là đêm 25 rạng mặt 26 Septembre 1925, lúc 9 giờ thình-lình nghe lợi hợi có ẩng biết việc chi, ra coi mới hay rằng lửa. Liền đó mỗ trống nổi lên, kẻ giữ người thùng chạy đến tiếp cứu rất đông. Quan Chế-quản Binh-phước đến tiếp với hương-chức làng Phước-tân-hưng và tính để sức cứu lửa, mà lửa cứ lan ra là là bốc, ngọn lửa lên cao, xịt nước tưới vào thấm đâu mà chữa cặng? Lại thêm ngọn gió nổi lên làm cho tàn lửa cháy rụi phố bên này bay qua rẫy bên kia mà chảy luôn cho hết. Tính ra số nhà bị hại kể tháy 82 căn phố lá và một căn phố ngói. Chuyến rầy ngọn lửa chừa nhà lồng chợ vì đã cất lại bằng ngói. Chùa ông cũng cháy mà cứu đặng phần nữa. Dãy có rẫy phố bị thiệt bên kia lộ ngó vô chợ tuy khỏi bị cháy, mà vì sự mà lo dọn đồ, nên cũng hư hao chút ít.

Theo lời khai mấy người bị hỏa-hoạn, cớ sự hư hao có trên hai muôn đồng. Lại thêm một con trâu cầm trời bị thiêu là khác.

Lửa phát lên một lúc tai quan chủ-tỉnh ở Tan-an thấy liền đến tận nơi với quan chủ quận chán tê ánh, tiếp đốc sức tưới lửa tận cho tắt và dạy sử gin cớ khỏi ra ngoài gió trở qua, bay tàn lên mà cháy tiệm rẫy phố còn lại đó.

Đêm ấy nghe tiếng khóc than rất nên thảm-thiết. Kẻ thì lấy đồ ra đặng chút ít, người thì lật đật ra mình không.

Các hỏa-tai này làm cho gần 250 người không nhà mà ở, phải đùm đậu chỗ này chỗ kia hoặc nấu nướng trong nhà lồng chợ.

Sáng hôm sau là ngày 26 Septembre 1925, có Thoại-Ba ở làng Thanh-phú-long đem gạo giã và đồ ăn đến chợ mà phát cho mấy người bị hỏa-tai đó. Kế mấy ngày rày mấy ông mấy bà có lòng nhân đức cũng đem đến phát, kẻ tiền người đồ đạc.

TÔI MUA HAI QUAN MỘT TRĂM

Tem thường đóng dấu rồi, của các thuộc-địa, lành-lận, không có giấy, bao nhiêu cũng mua. Gởi recommandé cho C. VAUTERIN, ở Saint Didier au-mont-d'or (Rhône). Bao giờ cũng mua.

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 256

Bán-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiều, hàng lãnh nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như thổ xuyến, lĩnh, lọc, bông, quế, vân vân và hàng Saigon như lĩnh, the, vân vân.

Nay mới có độ các mặt hàng thâm, mong đến sẽ mới mãn rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chớ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cẩn bạch
2010 YU-WO-TSEONG

Nhà Ban-đỏ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi hanết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rét phải, làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.
Ấy là:
Thuốc nước bổ huyết
MAU BỔ 1$40

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài dugel biết rằng: phàm những số tiền quá hai hào (0$20) trở lên, thì xin gửi bằng mandats-postes); chớ dùng gửi bằng timbres.
Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem gián thư (timbres-postes), là thứ từ 10 (0$01) trở xuống; chớ dùng gửi bằng timbres-quittances, timbres proportionnels hay là timbres de dimension.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính tống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Bệnh hao mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Nó làm cho kém hẳn chân huyết đi mà chính chân huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay vào chân huyết. Muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chóng khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu máu, hao mòn sau khi mới khỏi bệnh ghip, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.

Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Đàn bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết cả mọi đường hay sức khỏe.

Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi kể có hàng nghìn hàng vạn người.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2056

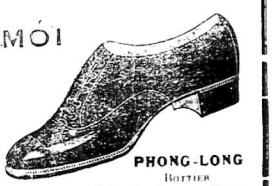
Thuốc hiệu
ASPIRINE

DES
USINES du RHÔNE
là thuốc để uống trị những bệnh: Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rất cứ. Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng Đau mình, đau mẩy, đau lưng Nhức gân cốt, trật cổ vân vân.
có bán cùng trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi
cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

LE GARAGE BOBILLOT
VIENT DE RECEVOIR
Sa superbe 10 cv SUÈRE 5 places
Compteur-Montre Amortisseurs aux 4 roues. Pneus 775×145
PRIX : 26.500 francs
Sa mignonne 8/10 cv ARIÈS
Ses Super-Culasses pour Citroën 5 cv et 10 cv
(Essais gratuit sans engagement)
7, Boulevard Bobillot — HANOI

HIỆU GIẦY MỚI

Bản hiệu mới mở đương thời
Bản hiệu xin trân trọng báo tin cùng toàn thể các ông các bà được rõ: Bản hiệu mới mở tại số 72 Rue des Chapeaux, Hanoi, gần hiệu Bonnet, có sẽ được nhận tất cả các thứ giầy đẹp, bền và rẻ tiền hơn các hiệu khác.
Bản hiệu xin trân trọng kính báo.
PHONG-LONG
Bottier
72 Rue des Chapeaux, Hanoi

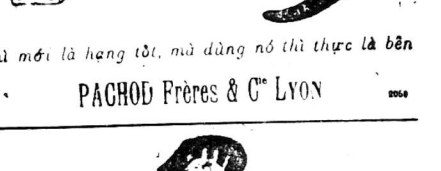
CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎ!
NÊN CẦN THẬN!!!
VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÌN MỒI ĐI
NÊN MUA KHÍ DỤNG
S.A.C.M. TOÀN BẰNG THÉP NGUYÊN
CÓ THỂ DÙNG BẾN KHI MÌN HẾT MỚI THÔI
CÓ CHỨA SẴN NHIỀU. — TIỆP ĐƯỢC THƯ GỬI HÀNG NGÀY
CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY
Cho các nhà máy, nhà máy rèn, máy gạo, có bộ dùng về nông nghiệp, v. v.
Sté ANONYME des CONSTRUCTIONS MÉCANIQUES à HAIPHONG. Giây nói: N° 68
Tên viết tắt: CABESTAN

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy. . . .	0$95
Nước hoa Pompéia. . . .	0.95
Nước gội đầu Pompéia .	0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY
Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE
Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

CÓ THẤY CON DẤU NÀY

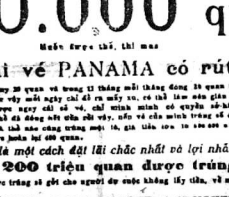
KHẮC VÀO LƯỠI DAO
thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền
PACHOD Frères & Cie LYON
2050

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp
Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá: 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . Giá: 1.25
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá: 1$30
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . .* Giá: 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay.

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC
500.000 quan
Muốn được thế, thì mua
Một cái vé PANAMA có rút số
Lần mua phải nộp ngay 20 quan và trong 12 tháng mỗi tháng đóng 10 quan thợ nhà cần điện khoản nữa trong hạn (tổng cộng mỗi người chỉ có ra mấy xu, có thể làm nên giàu có được).
Nộp tiền lần đầu được ngay cái vé số, chỉ mình mình có quyền sở hữu, mà lần phí sẽ nào cũng được đủ, như thế có đáng nên cần cần vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh nguyên số tiền. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trúng một lần, giá tiền 100 là 100.000 quan, đến một lần 500 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.
Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất
Có đến 200 triệu quan được trúng số
Bắt kỳ những số được trúng số gốc cho người dự cuộc không lấy tiền, về mỗi kỳ sẽ có trong bốn kỳ hàng năm
Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE
Muốn dự cuộc cuộc rất rẻ, thì gửi 20 quan đến nhà
BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France),

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phó Binh-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-Pháp, mới soạn một bộ luật mới sau nầy:

1° QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá. 3$00
2° QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá. 3$00
3° HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá. . . . 3$00
4° THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 4$00
(Tiền cước gởi đi các tỉnh, tỉnh ngoài).

Mấy bộ sách luật này, bản-quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

Bộ luật mới này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Certifié l'insertion
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)